

ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОГО

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

~ 1903, січень - цвітень. ~

Зміст: Засідання Виділу. — Запомоговий фонд ім. Антона Бончевського. — Засідання секцій. (І. Е. Левицький — Галицькоруська бібліографія за роки 1772—1800. Др. І. Франко — Три руські рукописні підручники. М. Грушевський — Економічне становище селян у львівських королівщинах в пол. XVI ст. Др. І. Франко — Перше руське просвітне товариство в рр. 1816—1818. М. Грушевська — Причинки до історії руської штуки в давній Польщі (етнографічній). М. Грушевський — Історія України-Руси, т. IV. Той сам — Кілька грамот Володислава Опольського. М. Зубрицький — Кілька документів до історії сільського духовенства в Галичині XVII—XVIII ст. З. Кузеля — Нові праці про найдавнішу історію Славян. А. Крушельницький — З дневника гр. к. пароха 1848—50 рр. Др. І. Франко — Передмова до III т. «Памяток укр.-р. мови і літератури». Др. О. Колесса — Лаврівські пергаменові листки з XII—XIII вв. Др. В. Левицький — Відношене геометрії метричної до метової. Др. С. Рудницький — Фізична геометрія при кінці XIX ст. Др. В. Морачевський — Переміна матерії при акромегалії). — Засідання комісій. — Товариства й інституції, що далі приступили до обміну виданнями. — Нові видання Товариства.

Засідання Виділу Товариства.¹⁾

І зас. дня 15 січня.

1) Принято до відомости, що міністерство виплатило вже субвенцію на 1902 р. в сумі 6.000 кор. 2) Показчик до перших

¹⁾ Справоздане з загальних зборів буде подане в 15 ч. „Хроніки“, коли вони докінчуться, бо були відложені.

20-и томів Л. Н. Вістника ухвалено вислати безплатно всім тим передплатникам, що пренумерували його за цілий час видавання. 3) Ухвалено канцелярийному і друкарняному персоналеви виплатити новорічне в тій самій висоті, що минулого року, з невеличкими тільки змінами. 4) Ухвалено віддати від 15-го лютого управу магазину друкарні муштині, а дотеперішну його управительку приділити до машин.

II зас. дня 28 січня.

1) Ухвалено подякувати д. М. Комарову за подарований автограф листу Шевченка до Лизогуба. 2) Постановлено ульокувати з днем 31 грудня депозит О. в укр. р. Видавничій Спілці на опроцентованє, з огляду на висший процент, а заповоговий фонд під управою проф. М. Грушевського і стипендийний фонд ім. М. Грушевського в тій самій інституції, протягом першого півроку 1903. 3) Ухвалено дати до бібліотеки ще по одному примірникови власних видань із застереженєм, що їх не вільно зичити до дому, а крім того поручено бібліотекареви утворити підручну бібліотеку. 4) Ухвалено відложити по три примірники всіх видань Товариства і не продавати їх під ніякими умовами.

III зас. дня 11 лютого.

1) Принято пять нових членів. 2) Принято до відомости, що виділ краєвий виплатив другу рату субвенції за 1902 р., але з умовою, аби далі предклядано йому видання що пів року. 3) Полагоджено прихильно просьбу Археографічної комісії, аби надзвичайну субвенцію міністерства по покритю коштів копіювання галицьких інвентарів XIII в. ужито перодовсім на копіюванє галицьких документів XVI—XVII віка. 4) В. Гнатюкови, секретареви Товариства, продовжено відпустку на два місяці і уділено 300 кор. підмоги на поратованє здоровля. 5) Ухвалено брошурувати свої видання в себе і в тій ціли прийняти переплетника, що був би разом і магазинером друкарні.

IV зас. дня 18 лютого.

1) Потверджено вибір д. П. Житецького в Києві, Агафангела Кримського в Москві і дра О. Маковєя на дійсних членів фільольогічної секції Товариства. 2) Передіскутовано й прийнято про-

єкт статута і постановлено пропонувати його загальним зборам. 3) Принято секретарське справозданє за 1902 р. і ухвалено пропонувати його членам Товариства.

V зас. дня 25 лютого.

1) Принято бібліотечне справозданє і білянє за 1902 р. і ухвалено пропонувати їх зборам. 2) Ухвалено закупити деякі книжки для бібліотеки в антикваря. 3) Принято інтролігатора п. Гартля для ведення переплетні і постановлено віддати йому від 15-го марта ведене маґазину друкарні. 4) Принято двох нових членів. 3) Ухвалено подякувати д. С. Єфремову за дарованє трьох листів Шевченкових Товариству. 6) Поручено бібліотекареви зладити книгу для зятягання книжок, визичуваних співробітникам. 7) Принято до відомости, що проф. М. Грушевський постановив обернути фонд, що повстав із належних йому авторських і редакторських ремунацій на виданє своєї „Історії України-Руси“ в німецькій мові.

VI зас. дня 7 марта.

1) Постановлено закупити машину для брошурованя книжок і постарати ся про карту промислову для переплетні. 2) Принято до відомости, що др. О. Колесса постарав ся у книгаря Альтенберґа про се, що він згодив ся відступити для вистави книжок Товариства окрему шафку, вдоволяючись звичайним книгарським опустом. 3) Постановлено запросити контрольну комісію до переведеня річної контролі. 4) Загальні збори рішено скликати на 25 марта. 5) Принято двох нових членів.

VII зас. дня 11 марта.

1) Принято до відомости рахунок видань за 1902 р. і маґазинове справозданє. 2) Признано д. І. Раковському в Коломиї 100 кор. підмоги на студіованє заграничних карцінольоґічних зборів. 3) Постановлено товариству „Академічна Громада“ у Львові висилати безплатно власні виданя.

VIII зас. дня 18 марта.

1) Ухвалено 200 кор. запомоги для студ. краківської малярської запомоги М. Бойчука і 50 кор. підмоги для ученика промислової школи Т. Гриневича. 2) Принято двох нових членів. 3) Признано д. Василю Гарасимчукови 75 кор. підмоги на наукову по-

дорож до Кракова. 4) Відступлено даром або по зниженій ціні деякі книжки товариству „Труд“, читальні Просьвіти в Стрільчу, Січи в Городенці, філії Просьвіти в Новім Санчі, славянському кружкови українських богословів у Львові і філії Просьвіти в Бережанах. 5) В справі іменування почесних членів Виділ застановившись над внесенем д. М. Павлика, прийшов до переконання, що пропозиція для іменування почесним членом за заслуги на адміністративній полі в Товаристві повинні виходити від Виділу.

IX зас. дня 25 марта.

1) Затверджено легітимації прислані заграничними членами місцевим для заступства їх на загальних зборах. 2) Принято до відомости вихід нових видань Товариства.

X зас. дня 27 марта.

1) Принято до відомости письмо о. І. Ардана з Америки в справі спадщини по пок. о. А. Бончевським і постановлено відповідно до нього виладити фондацийний акт. 2) Постановлено закупити рукописну Мінею від д. М—а за ціну, установлену знавцем. 3) Дальший тяг загальних зборів визначено на 4 цвітня. 4) Виділ уконституував ся на засіданню так:

М. Грушевський, голова та референт наукових видань.

Др. Кирило Студинський, заступ. голови та референт музею і бібліотеки.

Володимир Гнатюк, секретар.

Кость Паньківський, контролор.

Іван Ясеницький, касиєр.

Др. Іван Макух, референт камениці.

Гриць Гарматій, референт друкарні.

Юліян Мудрак, рахунковий корреферент наук. видань.

Володимир Загайкевич, референт книгарні і Л. Н. Вістника.

Гнат Кисіль, референт магазину.

Д. Ю. Мудрак прийняв заступство секретаря до його повороту.

5) Д. Волод. Загайкевича покликано на час неприсутности секретаря до Виділу з правом голосовання. 6) До адміністративних комісій вибрано на дальше: а) До каменичної комісії: Д. О. Ганінчака, д. В. Загайкевича, дра І. Макуха, д. Ю. Мудрака. б) До друкарняної комісії: Д. Г. Гарматія, д. К. Паньківського і дра К.

Студинського. в) До комітету для роздавання замож із фонду літератів давнійших членів: В. Гнатюка, проф. М. Грушевського, д. І. Кокорудза, дра І. Франка.

XI зас. дня 8 цвітня.

1) Ухвалено купити катальог рукописів цісарської віденської бібліотеки за 80 кор. та деякі книжки від антикваря. 2) Поручено директорам секцій на найблизшій засіданню порушити і обговорити справу іменованя учених иньших народностей дійсними членами Товариства. 3) Ухвалено давати „Народному Домови“ у Львові всі виданя до бібліотеки. 4) Ухвалено як директиву для касиєра, щоби відбирав що дня касу від поодиноких функціонарів, а референтам поручено раз на тиждень переводити контролю. 5) Затверджено вибір нових дійсних членів: Дра Мирона Кордуби в Чернівцях — в іст. філософічній секції і д. Івана Раковського в Коломій — в мат. прир. лікарській секції. 6) Принято до відомости, що мат. прир. лікарська секция уконституувала ся вибравши: Директором д. Івана Верхратського, заст. директора дра Євгена Озаркевича, секретарем д. Петра Огоновського (заст. секретаря не вибрано).

XII зас. дня 29 цвітня.

1) Постановлено виробити реґулямін для каси при співучасти контрольора і поодиноких референтів. 2) Ухвалено московському університетови вислати за його виданя „Записки“ і висилати їх і на далі. 3) Д. Вол. Загайкевич, як референт книгарні, вложив справозданє з дотеперішньої діяльности і заявив, що отворенє книгарні на більші розміри і в місті при теперішних обставинах зовсім неможливе.

Запомоговий фонд

ім. Антона Бончевського.

На початку сього року помер в Ансонії, в північній Америці, в 32-ім році життя, звичайний член Наук. Тов. ім. Шевченка, о. Антін Бончевський, що сповняв там функції пароха вже кілька літ. В завіщанню призначив він 2.000 доларів (9.789.52 кор.) на утворення окремого запомогового фонду його імені і поручив сей фонд передати в заряд Науковому Товариству ім. Шевченка, якого членом був від 1898 року. Сповняючи волю покійника, віднісся його товариш, о. Іван Ардан до Наук. Тов. ім. Шевченка з пропозицією засновання сього фонду, на що Виділ згодився на засіданню дня 8-го цвітня, виладив відповідний фондацийний акт і післав його до затвердження о. Іванови Арданови. О. Іван Ардан затвердив акт і переслав зараз фондацийні гроші Товариству. Новий фонд увійде проте в життя вже з початком нового року шкільного 1903/4.

Понизше подаємо для публичної відомости докладний відпис фондацийного акту.

Акт оснований запомогового фонду

ім. Антона Бончевського.

1. Сповняючи волю покійного мого товариша Антона Бончевського, руського пароха в Ансонії в північній Америці, складаю в Науковім Товаристві ім. Шевченка у Львові 2.000 (два тисячі) доларів у валюті Злучених Держав на цілі запомогового фонду ім. Антона Бончевського, руського пароха.

2. Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові приступить до введення в жите сього фонду запомогового ім. Антона Бончевського з найближшим роком шкільним т. є. з днем 1 жовтня 1903.

3. Висота річної запомоги буде залежна від висоти кожодчасної стопи процентової, т. є. відсотки від капіталу 2.000 долярів, що сам не може бути нарушений, побрані до початку шкільного року т. є. до 1 жовтня кожного року, становлять річну запомогу до поділення.

4. Запомога має бути уділювана як рід безпроцентової позички одноразової Русинові-Українцеві з Галичини, студентові університету сьвітського факультету. — Кривні покійного Антона Бончевського мають першенство.

5. Наділений запомогою має підписати реверс, в яким зобов'язеть ся словом чести звернути побрану запомогу фондови ім. Антона Бончевського, скоро лише буде могти та приобіцяє працювати всіми силами для добра українського народа.

6. Звернені тим способом гроші не будуть прилучувані до основного капіталу фонду ім. Антона Бончевського, але мають роздати ся як більші або меньші запомоги в міру потреби і обставин Русинам-Українцям, студентам університету сьвітських факультетів, які мають підписати реверс зі зобов'язаннями поданими під 5.

7. Надавати запомогу і взагалі орудувати сим фондом, як також фруктифікувати його у власнім заряді буде кожодчасний Виділ Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові з виключенем усяких правительственних і автономічних властей.

8. Запомогу надає Виділ дорогою конкурсу.

9. Мастковий стан сього фонду буде виказувати Виділ у річних справозданнях Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові.

10. Товариство фруктифікує фонд у своїм заряді як иньші фонди й відповідає за його цілість.

Olyphant, Pa, дня 11-го мая, 1903 року. Іван Ардан в. р.

Засідання секцій.

Засідання історично-філософичної секції.

І засідання дня 5 січня.

1) Вислухано реферату д. І. Е. Левицького п. н. „Галицько-руська бібліографія за роки 1772—1800“ і ухвалено друкувати його в „Записках“. 2) Др. І. Франко зreferував свою працю п. н. „Три руські рукописні підручники з рр. 1806, 1815 і 1827“, яку ухвалено друкувати в V т. Збірника секції.

Зміст реферата д. І. Левицького: Референт др. Ів. Франко підносить важність праці д. Левицького для кожного, хто схоче займатися студіями над письменством Галицької Руси в кінці XVIII в. Доси не було повного бібліографічного показника видань, dokonаних у ту пору Русинами; праці Головацького, Петрушевича та Естрайхера були неповні, бо одні з них виключали річи видані на інших язиках крім руського, інші взагалі не відповідали вимогам наукової бібліографії. Д. Левицький зладив свою бібліографію тою самою метою, так само точно, як його велика Бібліографія XIX в., а надто з рідших та важніших друків подавав довші або коротші виписки, а декуди, де сам друк був доси сумнівний, або де задля знайомости давніших бібліографів з неповними примірниками були про ті друки опубліковані хибні звістки, автор у коротеньких екскурсах простує ті хиби.

Зміст реферата дра І. Франка: Референт подає бібліографічний опис трьох руських підручників, а власне двотомового „Богословія нравоучительного“ з р. 1808, що являєть ся скриптом руських університетських викладів і показує рівень тодішньої теологічної науки на львівському університеті; далі букваря та арифметики, які в р. 1818 уложив сільський сьвященник Щавінський в Болохівцях коло Дрогобича, „для дітей своїх і парафіян“, і нарешті Методики та інших підручників, списаних із викладів у дяковчительській школі в Перемишлі 1828 р. Для характеристики мови й матерії тих викладів референт додає численні виписки.

II засіданє дня 10 січня.

1) Проф. М. Грушевський відчитав свою розвідку п. н. „Економічне становище селян у львівських королівщинах в пол. XVI ст.“, яку ухвалено надрукувати як вступ до VII т. „Жерел до історії України-Руси“. 2) Др. І. Франко зreferував свою розвідку п. н. „Перше руське просвітне товариство в рр. 1816—1818“, яку ухвалено друкувати в V т. Збірника секції.

Зміст реферата проф. М. Грушевського: Розвідка проф. М. Грушевського дає насамперед погляд на колонізаційні відносини, рух господарств і їх великість у Львівській королівщині, подає детальнішу аналізу обов'язків селян тяглих, служебних і загородників, розвій сих обов'язків і їх стан підчас люстрацій 1565 і 1570 рр. та вказує аналогії зі становищем селян у королівщинах Галицькій і Перемиській. Особливий інтерес мають реформи (себто безцеремонне ламання старих практик), переведені в оподаткованню при люстрації 1870 р.

Зміст реферата дра І. Франка: Передруковуючи статут товариства, заснованого в Перемишлі за ініціативою Івана Могильницького єпископом Михайлом Левицьким, референт у передмові збирає все, що доси відомо було про се товариство, а власне переповідає звістки М. Малиновського подані ним у Гарасевичевих *Annales ecclesiae ruthenae*, і додає до них незвісну доси куренду єпископа, якою сей заохочував духовенство до участі в тім товаристві.

III засіданє дня 31 січня.

1) Проф. М. Грушевський зreferував розвідку д. М. Грушевської п. н. „Причинки до історії руської штуки в давній Польщі (етнографічній)“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Проф. М. Грушевський предложив IV т. своєї „Історії України-Руси“, що обіймає часи 1340—1569, яку ухвалено друкувати як VI т. Збірника секції за 1903 р.

Зміст реферата д. Марії Грушевської: Розвідка д. М. Грушевської вказує на широке розповсюдження руської штуки — архітектури, а особливо малярства в етнографічній Польщі від перших століть її історичного життя аж до XV в.: за браком власних майстрів польські королі в XIV і XV в., підчас коли Польща починає т. зв. культурну місію свою на Руси,

звертають ся до сеї самої Руси по артистів для малярських робіт у Кракові, Сандомирі, Гнєзні, і т. д. Крім останків самих мальовань цікаве свідощтво дає про се грамота Ягайла одному з таких малярів — сьвящ. Галеви з Перемишля.

Зміст реферата проф. М. Грушевського: IV том Історії України-Руси проф. М. Грушевського містить огляд зверхніх політичних обставин, в яких українсько-руський нарід жив по упадку державного життя — від прилучення українських земель до в. кн. Литовського й Польщі в XIV в. до Люблинського сойма 1569 р., отже історію переходу українсько-руських земель до Польщі.

IV засіданє дня 25 лютого.

Др. С. Дністрянський зреферував праці: а) Дра М. Зобкова п. н. „Емфітевза греко-римського права“; б) Д. Мих. Новаковського п. н. „Сплата ратами в торговельнім обороті“; в) Д. Юліяна Заяца п. н. „Ususfructus nominis“; всі ці праці ухвалено надрукувати в „Час. пр. і екон.“ т. IV—V.

V засіданє дня 1 марта.

1) Проф. М. Грушевський зреферував свою статю п. н. „Кілька грамот Володислава Опольського“; 2) Він же зреферував статю о. М. Зубрицького п. н. „Кілька документів до історії сільського духовенства в Галичині XVII—XVIII ст.“; ухвалено обі праці друкувати в „Записках“.

Зміст реферата проф. М. Грушевського: Проф. М. Грушевський подає пять недрукованих досі грамот Володислава Опольського, три з них належать до першого реального володіння Опольського в Галичині, дві иньші — до другого, більше номінального виступу його в ролі володаря Галичини (цікава дата — 1385, 3/IX). Одна заховала ся в руськім тексті, иньші писані по латинськи, або заховали ся в перекладі.

Зміст реферата о. М. Зубрицького: о. М. Зубрицький вибрав тут і з візитацийних книг Порохницького деканату десять документів XVII—XVIII в. — ерекційних грамот, презент і т. н., що дають цінний причинок до мало роз'ясненого ще питання про економічне, суспільне й правне становище руського сільського духовенства.

VI засідання дня 11 марта.

1) Др. С. Дністрянський предложив свою працю п. н. „Звичаєве право й соціальні звязки“ та 2) працю д. В. Старосольського п. н. „Причинки до теорії соціології“. 3) Др. Я. Олесницький предложив свою працю п. н. „Австрійське право прасове і його реформа“. Всі праці ухвалено друкувати в Час. пр. і екон. т. IV—V.

VII засідання дня 25 марта.

1) Вибрано нового дійсного члена секції дра М. Кордубу в Чернівцях і ухвалено предложити його Виділови до затвердження. 2) Дискутовано над вибором дійсних членів із людей не української народности, що порушив проф. М. Грушевський.

VIII засідання дня 14 цвѣтня.

1) Проф. М. Грушевський предложив реферат д. З. Кузелі п. н. „Нові праці про найдавнішу історію Славян“. 2) Др. Іван Франко зreferував материяли подані д. А. Крушельницьким п. н. „З дневника гр. к. пароха 1848—50 рр.“. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст реферата д. З. Кузелі: Праця містить огляд праць про початки Славянства і його розселення, виданих в останніх пяти літах, разом 17 публікацій (Нідерле, Погодіна, Богуславського, Бравна, Кентшинського и ин.); з початку подав замітки до важніших праць, далі оглядає важніші питання, як вони представляють ся в освітленню сих новіших праць.

Зміст реферата д. А. Крушельницького: Д. Крушельницький подає виписки з записок сьвященника Дуткевича з Росільни, Богородчанського пов. про часи з 1848—1850 р. Референт підносить значіне тих записок як матеріялу для характеристики духових інтересів, політичних і соціальних симпатій і антипатій руського сільського духовенства того часу. Особливо впадає в очи ентузіазм, з яким о. Дуткевич витає російські війська, що йшли на Угорщину, з другого боку його аристократична погорда до селян, хоча без сумніву він по своєму бажав їх піднесення з дотеперішнього упослідження, а врешті його ненависть до Поляків, хоча сам він найлюбіше пише по польськи.

Засідання фільологічної секції.

I засідання дня 7 лютого.

Др. Ів. Франко зreferував передмову до зладженого ним III-го т. „Памяток українсько-руської мови і літератури“, в яким зібрано апокріфічні апостольські дії. Передмову ухвалено надрукувати.

Зміст праці дра Ів. Франка: Автор подає огляд до-теперішніх праць над апокріфічними апостольськими діями, спеціально ж збірок їх текстів у західній Європі і підносить брак повної та систематичної збірки таких текстів на славянським ґрунті. Застановляючи ся далше над жерелами тих апокріфів він розрізняє їх категорії, а власне індивідуальні, локальні й доктринальні. Що до історичної вартости тих творів автор стоїть на тім, що дійсної, фактичної традиції апостольських часів у них зовсім нема, хоч і є немало важного та інтересного для історії тих часів, у яких вони були писані, а головню для історії духових течій та естетичних уподобань старохристиянської суспільности. Далі автор передивлює найстарші згадки про апокріфічні апостольські дії, грецькі, латинські й славянські індекси та виказує, які твори згадувано в них, а які поминено. Переходячи до детального розбору тих апокріфів, що зведені в його збірці, автор присвячує спеціальні уваги зразу рєвстрам апостолів і учеників, потім фрагментам оповідань про спільні постанови апостолів і доконаний ними поділ сьвіта жеребом, а нарешті оповіданням про поодиноких апостолів та учеників. Кінчить ся розвідка коротким поглядом на відлуки апокріфічних ап. діянь у пізнійших літературах західно-європейських і в українській, а також їх впливу на штуку.

II засідання дня 17 лютого.

1) На внесок дра Ол. Колесси вибрано одноголосно дійсними членами Товариства до фільологічної секції: П. Житецького в Києві, А. Кримського в Москві та дра Ос. Маковєя в Чернівцях.
2) З огляду на неясність §§. 21 і 8 теперішнього статута (про вибори почесних і дійсних членів) секція ухвалює, на внесок М. Павлика, предложити від себе відповідні зміни статутів.

III засідання дня 11 цвѣтня.

1) Др. Ол. Колесса відчитує свою статтю п. з. „Лаврівські пергаментні листки з XII - XIII вв.“. Ухвалено друкувати в „Записках“ із фототипіями.

2) Голова секції Др. Ол. Колесса дає огляд діяльності секції за минулий рік.

Секція відбула 14 засідань із 11 науковими рефератами.

Окрім того занималась секція двома загальнішими справами, що відносять ся до наукової діяльності й організації нашого товариства: т. є. справою засновання українського вольного університету і справою зміни статута. Як результат дискусії над сими справами ввійшли до проекту нового статута деякі важні зміни — особливо ж точка про уряджуванє систетатичних університетських курсів під проводом Н. Т. ім. Шевченка.

Заходом фільольогічної секції вийшло за той рік 3 томи творів Федьковича і оден том секційного збірника.

3) Приступлено до вибору голови секції. Голосовано картками двічі, але без результату, бо ні оден із кандидатів не дістав абсолютної більшости. Вибори відложено через те на дальше засіданє.

4) Секція ухвалює, що справозданє з діяльності секції в „Хроніці“ має від тепер редагувати президія секції.

Зміст статті дра Ол. Колесси: В лаврівськім монастирю віднайшов автор р. 1902 три пергаментні ффрагменти памяток писаних кирилицею, уставом. Є се відривки євангелій. Автор подає важнійші історичні відомости про давнину лаврівського монастира. Старинність монастирського лаврівського осідку промовляє за тим, що обговорювані памятники могли там зберігатись від найдавнійших часів. Дальше репродукує автор текст віднайдених ним ффрагментів і дає докладний спис їх палеографічних прикмет. На основі тих прикмет треба віднести памяткк, з яких переховались Лаврівські відривки — до XII або XIII столітя. Аналіза мови сих ффрагментів показує, що два із них мають дуже сильну закраску діалектольоґічну. — Належуть вони безперечно до памяток т. зв. південноруської редакції. Деякі ґраматичні прикмети сих двох ффрагментів промовляють за тим, що вони були написані в карпаторуській території. Багатство діалектольоґічних елементів давньої живої народної мови — зближує ті ффрагменти до таких південно-

руських пам'яток, як галицьке євангеліє р. 1144 або кристинопольський апостол XII в. Слаба діалектична закреска третього відривка не дозволяє сказати нічого певного про його вітчизну.

Засідання математично - природописно - лікарської секції.

І засідання дня 3 цвітня.

1) Секція уконституувала ся вибравши: директором д. Ів. Верхратського, заст. директора дра Е. Озаркевича, секретарем д. П. Огоновського. Заступника секретаря на разі не вибрано. 2) Вибрано дійсним членом д. Івана Раковського, учителя гімназії в Коломиї і ухвалено предложити його Виділові до затвердження. 3) Вислухано рефератів д. О. Огоновського з праць дра В. Левицького п. н. „Відношенє метричної геометрії до метової“ і дра С. Рудницького п. н. „Фізична географія при кінці XIX ст.“ і ухвалено друкувати їх у мат. прир. Збірнику. 4) Вислухано реферату дра Е. Озаркевича з праці дра В. Морачевського п. н. „Переміна матерії при акромегалії“ і ухвалено друкувати її в лікар. Збірнику.

Зміст праці дра В. Левицького: Звичайно будує ся метову геометрію на основах елементарної геометрії. Але се неконечна річ. Можна здвинути цілу будівлю метової геометрії при помочи виключно її властивих аксіомів, а відтак від сеї загальнішої геометрії перейти до спеціальнішої (метричної). Щоби се улекшити, виказує автор розвідки звязь між одною геометрією і другою, ідучи дорогою, яку вказав проф. Кляйн у своїх викладах про метову геометрію, держаних у Гетінген 1900 р.

Зміст праці дра С. Рудницького: Є се огляд важніших праць із царини сеї науки за кілька останніх літ XIX столітя, — отже властиво наукова хроніка в формі розвідки. Автор обговорює праці, що дотикають: 1) Метеорології і кліматології; 2) Земного магнетизму; 3) Океанографії; 4) Динаміки і морфології суші.

Зміст праці дра В. Морачевського: Автор робив досліди над переміною матерії при акромегалії, причім узяв не лише головні складники організму, як: азот, хлор, фосфор і вап, але також найважнійші складники мочи, а то: мочник, мочову кислоту, ксантинові засади, амоніак, мінеральну сірчану кислоту, органічну сірку, сірчану кислоту естрів, органічний фосфор, зв'язаний з алькаліями і з квасними фосфатами, вкінці соли потасові, содові і магнезіові. Крім того означував іще деколи і амідовий, монаміновий і діаміновий азот. — Відтак розширив свої досліди подаючи недужому ще деякі лічничі препарати як: тироїдин, таблетки з гіпофізи, др. Зінгера Yochinbin, азотан срібла і кисень через вдиханє. — Прийшов до ось яких найважнійших вислідів: 1) при акромегалії задержує організм у собі азот, фосфор і вапневі соли; 2) таблетки тироїдину побуджують збільшене виділюванє азоту, хлору і фосфору; 3) таблетки гіпофізи лиш азоту і хлору; 4) кисень і азотан срібла усіх названих складників. — По думці автора повинні ці досліди дати причинок до ліченя акромегалії.

Засідання комісії.

Археографічна комісія.

І засіданє дня 31 січня.

- 1) Принято з приємністю до відомости, що міністерство просвіти признало комісії одноразову підмогу в сумі 2.000. корон.
- 2) Постановлено просити Виділ, щоби сю підмогу призначив по покритю коштів переписуваня інвентарів XVI ст. передовсім на копіюванє галицьких актів XVI—VII в.
- 3) Принято до відомости, що III т. „Памяток“ (за 1902 р.) уже скінчений та що за 1903 р. вийде VII т. „Жерел до історії України-Руси“, як виданє комісії.
- 4) Принято до відомости деякі зміни у пляні виданя памяток полемічної літератури, приготовуванім до друку дром К. Студинським.

Етнографічна комісія.

І засіданє дня 10 цьвітня.

1) Д. Вол. Шухевич зreferував дальшу частину своєї праці про „Гуцульщину“. 2) Др. І. Франко предложив плян дальших томів „Етнографічного Збірника“, що мають вийти протягом 1903 р. Ухвалено видати як XIV-ий том дальшу частину приповідок, зібраних референтом, а як XV-ий збірник казок, зложений Товариству на руки проф. М. Грушевського, д. В. Лесевичом. 3) З гроший, призначених на етнографічну експедицію, признано д. В. Гнатюкови 400 кор. на екскурзію по Угорщині і 70 кор. д. Тарасевському, на збиранє матеріалів у Полтавщині.

**Товариства і інституції,
що далі приступили до обміну виданнями.**

Коломия. Ред. популярного тижнев. „Поступ“.

„ Ред. популяр. тижнев. „Хлопська Правда“.

„ Ред. популяр. місячника „Зоря“.

Львів. Ред. „Іскри“.

„ Коło с. k. konserwatorów i korespondentów Galicyi
wschodniej.

Lipt. Ružomberok. L'udové Noviny.

Москва. Императорскій Московскій Университетъ.

Прага. Ред. „Slovanského Obzoru“.

Ružomberok. Ред. „Hlasu“.

Чернівці. Ред. популяр. тижнев. „Руска Рада“.

„ Ред. популяр. тижнев. „Приятель“.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка виходять у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського. Т. L. 1902, Кн. VI. Львів, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 192, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Два селянські контракти купна-продажі з початку XVI в., подав Мих. Грушевський. Ст. 1—6. — 2) Др. Остап Терлецький, спомини й матеріали д-ра Ів. Франка. Ст. 1—64. — 3) Пісенні новотвори в українсько-руській народній словесности, подав Вол. Гнатюк (кінець буде). Ст. 1—37. — 3) Miscellanea: а) Микита Мелешко, незвісний панегірист XVII в., под. Ол. Сушко; б) Парцеляція війтівства поміж підданих села Мшанця 1788 р., под. М. Зубрицький; в) Тадей Рильський, некрольоґічна згадка і г) До некрольоґу Остапа Терлецького, под. М. Грушевський. Ст. 1—15. — 5) Наукова хроніка: Огляд часописий за р. 1901. — Часописи видавані поза Україною. Ст. 1—22. — 5) Бібліоґрафія (рецензії й справозданя). Ст. 1—48.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка виходять у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського. Р. 1903, кн. I. (Рік XII, т. LI). Зміст: 1) Острозька траґедія, розвідка Павла Житецького, ст. 1—24. 2) Кілька грамот Володислава Опольського, подав М. Грушевський, ст. 1—8. 3) З історії нашої фільольоґії. Три галицькі ґраматики (Іван Могильницький, Йосиф Левицький і Йосиф Лозинський), написав др. Осип. Маковей (кінець буде) ст. 1—58. 4) Miscellanea: Кілька документів до історії сільського духовенства в Галичині XVII—XVIII в., под. М. Зу-

брицький. 5) Наукова хроніка: Причинки до історії руської штуки в давній Польщі (етнографічній), написала Марія Грушевська, ст. 1—13. 6) Бібліографія стор. 1—67. 7) Показчик до тт. XLV—L Записок, стор. 1—14.

Збірник історично-філософської секції Наукового Товариства імени Шевченка. Том V. Матеріали до культурної історії Галицької Руси XVIII і XIX віку, зібрані Мих. Зубрицьким, Юр. Кмітом, Ів. Кобилицьким, Ів. Е. Левицьким і Ів. Франком, видані під редакцією Ів. Франка. У Львові 1902, стор. VI + 328. Зміст: Передмова. I. Матеріали до історії галицько-руського духовенства в XVIII в. (стор. 1—86); II. Матеріали до історії руського шкільництва 1772—1848 (стор. 89—304); Показчик літератури та архівних матеріалів (стор. 395—390); Показчик імен власних і географічних (стор. 309—315); Показчик річевий (стор. 316—328).

Памятки українсько-руської мови і літератури, видає Археографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка, том III. У Львові 1902. Апокріфи і легенди з українських рукописів зібрав, упорядкував і пояснив др. І. Франко. Т. III. Апокріфи новозавітні. Б. Апокріфічні діяння апостолів. Стор. А—М + I—LXVIII + 1—360. На стор. А—М подано зміст усіх доси виданих томів Памяток німецькою мовою.

Жерела до історії України-Руси. Видає Археографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка. Т. VII. Описи королівщин в руських землях XVI віку, видані під редакцією М. Грушевського. Том IV. Люстрація 1570 р. У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. II+32+362, вел. 8°. Ціна 5 кор. Зміст: 1) Передмова. Ст. I—II. — 2) Економічне становище селян в Львівським старостві в середині XVI в., на основі описий королівщин, М. Грушевського. Ст. 1—32. — 3) Люстрація староств. Ст. 1—328. — 4) Показчик імен. Ст. 329—340. — 5) Показчик річий. Ст. 341—357. — 6) Зміст. Ст. 358—362.

Руська Історична Бібліотека. Т. XXII. Розвідки про селянство на Україні-Руси в XV—XVIII в. Частина друга. У Львові, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. VIII+272, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Вступне слово від редакції. Стор. III—V. — 2) Форма селянського володіння землею в Литовсько-руській державі XVI в., нап. М. Владімірський-Буданов. Ст. 1—41.

— 3) Селянське володіння землею в Західній Русі до половини XVI в., нап. М. Владімирський-Буданов. Ст. 43—123. — 4) Українські посполиті (1648—1783), історично-правничий начерк Олександра Лазаревського. Ст. 125—216. — 5) Додатки. Ст. 217—242. — 6) Показчик імен. Ст. 243—270.

Етнографічний Збірник. Видає Етнографічна Комісія Наук. Тов. ім. Шевченка. Т. XI. Галицько-руські народні пісні з мелодіями, зібрав у селі Ходовичах др. Іван Колесса. У Львові, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. XXXII+303, вел. 8°. Ціна 6 кор. Зміст: 1) Передмова. Ст. XI—XXV. — 2) Др. Іван Колесса. Бібліографічна замітка. Ст. XXVI—XXXI. — 3) Галицько-руські народні пісні з мелодіями. Ст. 1—303.

Етнографічний Збірник. Видає етнографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка. Т. XIII. Галицько-руські народні легенди. Т. II. Зібрав Володимир Гнатюк. У Львові, 1902, стор. I—III+1—287. На стор. 263—287 подано зміст обох томів легенд XII і XIII німецькою мовою.

Збірник математично-природописно-лікарської секції Наукового Тов. ім. Шевченка. Т. VIII, випуск II, часть математично-природописна під редакцією Ів. Верхратського і дра Вол. Левицького. У Львові, 1902, 8°. Стор. 12+6+11+14+22+8+7+14+33+12+51. Зміст: 1) Др. Вол. Левицький. Геометрія метова в оптиці геометричній (після теорії Ф. Кляйна). 2) Софрон Матвіяс. Новіші розсліди над лучами Бекереля. 3) Федір Примак. Єще кілька слів про глезу (thymus) риб кісткоскелетних (Teleostei) з узглядненєм осклівців (Ganoidei) і круглоротих (Cyclostomi). 4) Іван Раковський. Bronislavia Radziszewskii. Нова рідня і новий рід семейства Ховзтяковатих (Gammaridae). 5) Г. Бобяк. Про наші губи. 6) Г. Бобяк. Причинки до ліхнелогії східної Галичини. Обрісники Перемисчини і Підгаєччини. 7) Др. В. Левицький. Дра Гільберта основи геометрії. 8) Др. Волод. Левицький. Математика теоретична і практична. (Погляди проф. В. Кляйна). 9) Др. Вол. Левицький. Матеріали до математичної термінології. 10) Др. Вол. Левицький. Матеріали до фізичної термінології. Часть IV. 11) Бібліографія і хроніка математично-фізична.

Часопись правнича і економічна. Т. IV і V. Правничі і економічні розвідки історично-філософичної секції Науков. Тов. ім. Шевченка. Редактор др. Станіслав Дністрянський. У Львові, 1902.

З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 288, 8°. Ціна 4 корони.
Зміст: 1) Від редакції. Ст. 1—2. — 2) Др. Михайло Зобків, Емфітевза греко-римського права. Ст. 1—40. — 3) Др. Станіслав Дністрянський, Звичаєве право — а соціальні зв'язки. Ст. 1—42. — 4) Юліян Заяц, Ususfructus nominis. Ст. 1—18. — 5) Михайло Новаковський, Сплата ратами в обороті торговельнім. Стор. 1—22. — 6) Др. Ярослав Олесницький, Австрійське право прасове і його реформа. Ст. 1—39. — 7) Володимир Старосольський, Причинки до теорії соціології. Ст. 1—36. — 8) Григорій Зацерковний, Причинки до правничої термінології. Ст. 1—7. — 9) Ів. Чернявський, секретар суду у Львові, Із судейської практики. Ст. 1—14. — 10) Наукова хроніка. Ст. 1—6. — Оцінки і реферати. Ст. 1—62.

Правнича Бібліотека. Під редакцією дра Станіслава Дністрянського. Том II. Др. Станіслав Дністрянський. Австрійське право облігаційне. Випуск II. У Львові, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 199—425. Ціна 3 кор.

Хроніка українсько-руського Науков. Тов. ім. Шевченка у Львові. Р. 1902. Вип. IV. Ч. 12. (вересень-грудень). Львів, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 26, 8°. Ціна 30 сот. — Зміст: Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Др. І. Франко — О. Терлецький, факти й спомини. М. Грушевський — Київські мінятури при Трірській Псалтири. Др. І. Франко — Лукян Кобилиця, епізод із історії Гуцульщини в першій пол. XIX в. Др. С. Дністрянський — Австрійське право облігаційне, ч. 2. Г. Зацерковний — Причинки до правничої термінології. Др. І. Франко — а) Пастирські листи Шептицьких; б) Екскомуніка в Мшанци. М. Зубрицький — Знадоби для характеристики життя світського сільського духовенства XVIII в. Б. Барвінський — Прешбурський з'їзд. Др. Ів. Франко — а) Руське духовенство в боротьбі з народними віруваннями в XVIII в. б) Заходи коло просвіти в перемиській дієцезії 1780—1797 р. Е. Левицький — Матеріали до історії народного шкільництва в перемиській дієцезії. Др. І. Франко — Матеріали до історії шкільництва в Галичині від 1821—48 р. О. Маковей — Три граматики. П. Житецький — Острозська трагедія. В. Гнатюк. — Пісенні новотвори в укр.-р. нар. словесности. Г. Бобяк — а) Причинки до ліхенології сх. Галичини; б) Про наші губи. Ф. Примак — Досліди про глезу кістносkeletalних. С.

Матвіяс — Новіші розсліди над лучами Бекереля. В. Левицький. — а) Гільберта основи геометрії; б) Математика теоретична а практична). — Участь Товариства в ювілею Дорпатського університета. — Товариства і інституції, що далі приступили до обміну виданнями з Товариством. — Нові видання Товариства.

Хроніка українсько-руського Наукового Товариства імени Шевченка у Львові, рік 1903, вип. I, ч. 13. Зміст: Справозданє Товариства за р. 1902: Діяльність Виділу. — Проект статуту, виладжений Виділом для загальних зборів. — Діяльність секцій і комісій. — Наукові видання. — Дійсні члени. — Некрольоґ дра О. Терлецького. Члени комісій. — Персональ Товариства. — Інституції, що обмінювали ся виданнями з Наук. Товариством у 1902 р. — Стан бібліотеки. — Стан музею. — Рахунок наукових видань. — Касове справозданє. — Стан магазину.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jhgg. 1902. Heft. III. N. 11. У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 24, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sectionen. (A. Kryžanovskýj und M. Hruševskýj — Zur Genealogie des Fürstengeschlechtes Bybelskýj. Dr. I. Franko — Kosak Plachta. M. Hruševskýj — Zwei Bauerncontracte a. d. Anfang der XVI Jhdts. M. Hruševskýj — M. Lazarevskýj, Nekrolog. S. Tomašivskýj, — Die polnisch ruthenischen Beziehungen im XVIII Jhndt. in neuer Darstellung. Dr. I. Franko — Zur Geschichte Galiziens in den Jahren 1848—60. F. Kolessa — Über die Autencität der Anabasis von Xenophon. M. Pavlyk — Ergänzungen zur vollständigen Ausgabe der Werke O. Fedkovyč. Dr. V. Levyčskýj — Über die projective Geometrie in der geometrischen Optik). — Sitzungen der Commissionen. — Die Theilnahme der Gesellschaft an der zum Andenken an Franz Řehoř veranstalteten Feier. — Rechenschafts-Bericht der ethnographischen Expedition. — Vereine und Institutionen, die weiters dem Austausch mit den Publicationen der Gesellschaft beigetreten sind. — Neue Publicationen der Gesellschaft.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jhgg. 1902. Heft IV. N. 12. У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 32, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sectionen.

(Dr. I. Franko — J. Terleckyj, Tatsachen und Erinnerungen. M. Hruševskij — Kijever Miniaturen im Trierer Psalter. Dr. I. Franko — Lucian Kobylcia, eine Episode aus der Geschichte des Huzulenlandes im XIX Jhd. Dr. St. Dnistrianskij — Das österreichische Obligationsrecht, Heft II. G. Zacerkovnyj — Beiträge zur juridischen Terminologie. Dr. I. Franko — a) Vier Hirtenbriefe der Bischöfe A. und L. Šeptyckij. — b) Die Excommunication zu Mšaneć. M. Zubryckij — Materialien zur Charakteristik des Lebens des weltlichen Dorfklerus im XVIII Jhd. B. Barvinskij — Der Congress zu Pressburg. Dr. I. Franko — Der ruthenische Klerus im Kampfe mit dem Volksaberglauben im XVIII Jhd. G. Kmit — Die Bestrebungen zur Hebung der Bildung in der Peremyšler Diöcese in den Jahren 1780—1797. Dr. I. Franko — Die Bestrebungen zur Hebung der Bildung in der Lemberger Diöcese in den Jahren 1784—1792. Iv. E. Levyckij — Materialien zur Geschichte des Volksschulwesens der Peremyšler Diöcese. Dr. I. Franko — Materialien zur Geschichte des galizischen Volksschulwesens in den Jahren 1820—1848. J. Makovej — Drei Grammatiker. P. Žyteckij — Die Ostroher Tragödie. V. Hnatjuk — Neue Schöpfungen im Gebiete des ruth. Volksliedes. Bobiak — a) Beiträge zur ostgalizischen Lichenologie. b) Unsere Schwämme. F. Prymak — Untersuchungen über den Thymus der Knochenfische. S. Matvias — Neuere Untersuchungen über die Beckereischen Strahlen. V. Levyckij — a) Hilberts Grundlehren der Geometrie; b) Praktische und theoretische Geometrie. — Die Theilnahme der Gesellschaft am Jubiläum der Dorpater Universität. -- Vereine und Institutionen, die dem Austausch mit den Publicationen der Gesellschaft beigetreten sind. — Neue Publicationen der Gesellschaft.

Літературно-науковий Вістник (наукова частина).

I книжка (за січень):

Дещо про Закопане — Володимира Шухевича.

Із чужих літератур: I. Данська література по році 1870 — нарис Георга Брандеса, переклав I. П.

Дещо про бандуристів та лірників — реферат з демонстрацією, читаний на засіданню етнографічної секції XII арх. з'їзду в Харкові, Гната Хоткевича.

Наукові листки :

I. Сумніви про стійність космогонії Канта-Ляпласа, за Ферстером подав др. В. Левицький.

II. Найдавніша законодавча книга на світі, за Бр. Майснером.

III. Новини історичної літератури, подав др. Ів. Копач.

Хроніка і бібліографія.

II книжка (за лютий) :

Ненастанна деградація енергії — Конечна проява і причина всякого руху і життя в природі, Юліана Гіряка.

Новини нашої літератури :

1. Нове укр. оповідане Марка Вовчка, Ів. Франка.

2. Талан чи випадковість, І. Личка.

3. Мик. Чернявський, Зорі, збірка поезій, рец. І. Франка.

4. Народний декламатор, рец. І. Франка.

5. Ще кілька слів про календар „Просвіти“ на рік 1903, В. Левицького.

6. Б. Лепкий, Осінь, рец. М. Грушевської.

Руські пам'ятники в Кракові, з подорожних записок О. Макарushки.

Микола Некрасов, М. Грушевського.

Дискусії: I. В погоні за новою красою :

1. Прінципи і безпрінципність, І. Франка.

2. Для прояснення неясности, В. Коцовського.

Народна освіта в Росії по цифрам, Р. Петлюри.

Над свіжими могилами :

1. Павлови Грабовському — Б. Грінченка, Г. Ков.-Кол. і І. Франка.

2. Кость Горбаль, І. Франка.

Хроніка і бібліографія.

III книжка (за mareць) :

Д. Мордовель, Про незабутнє (кінець буде).

Др. І. Копач, На старім шляху.

Др. М. Кордуба, Біблія в освітленю найновіших вавилонських розкопів.

Гнат Хоткевич, Дрібні листи з України I.

Дискусії: II. Чи повинні ми просвічати наші діти про полові справи? Подав М. П.

Історичне товариство в Чернівцях.
Хроніка і бібліографія.

IV книжка (за цвітень):

Д. Мордовець, Про незабутнє (докінчене).

Др. І. Луценко, Роди високої температури в хворобах і чи треба її понижати?

М. Вороний, Сергій Васильківський, артист-маляр.

Із чужих літератур:

П. Словінська література в 1902 році.

К. Квітка, Дещо про вірменську нар. музику.

М. П., Фр. Рігер.

П. Грабовський, Автобіографія.

Наукові листки:

IV. Найновіші видання Бібліографічного Інституту у Липску
й Відні, дра І. Копача.

V. З королівської бібліотеки старого Вавилону.

Дискусії:

III. Критика sui generis, С. Єфремова.

Хроніка і бібліографія.

Відбитки.

М. Грушевський. Економічне становище селян в Львівських старостві в середині XVI в. на основі описей королівщин. (Відбитка з VII т. „Жерел“). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 32, 8°. Ціна 30 сот.

Острозька трагедія. Розвідка Павла Житецького. (Відбитка з LI т. „Записок“). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 24, 8°. Ціна 24 сот.

Марія Грушевська. Причинки до історії руської штуки в давній Польщі (етнографічній). (Відбитка з LI т. „Записок“). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 11, 8°. Ціна 10 сот.

Прешбурський з'їзд в справі спадщини по Бабенбергах. Причинок до історії великого безкоролівя. Написав Богдан Барвінський. (Відбитка з LII т. „Записок“). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 27, 8°. Ціна 25 сот.

Галицько-руська бібліографія за роки 1772—1880. Зладив Іван Ем. Левицький. (Відбитка з „Записок“ т. LII). У Львові, 1903. Накладом Товариства. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 44, 8⁰. Ціна 50 сот.

Пісенні новотвори в українсько-руській народній словесності. Подав Володимир Гнатюк. (Відбитка з „Записок“ т. L і LII). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 66, 8⁰. Ціна 65 сот.

Причинки до теорії соціології. (По причині розвідки: Prof. Dr. Pilat i Witold Lassota „O nowoczesnej socyologii“. Sześć wykładów 1903). Написав Володимир Старосольский. (Відбитка з „Часописи правн. і екон.“ т. IV і V). У Львові, 1902. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 36, 8⁰. Ціна 35 сот.

Іван Ем. Левицький. Погляд на розвій нашого і вишого шкільництва в Галичині в рр. 1772—1800 і розвій русько-народного шкільництва в рр. 1801—1820. (Відбитка зі „Збірника іст. філос. секції“. Т. V). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 71, 8⁰. Ціна 75 сот.

Емфітевза греко-римського права. Аграрно-правна студія. Написав др. Михайло Зобків. (Відбитка з „Час. правн. і екон.“ т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 40, 8⁰. Ціна 40 сот.

Сплата ратами в обороті торговельнім. Написав Михайло Новаковський. (Відбитка з „Час. правн. і екон.“ т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Науков. Тов. ім. Шевченка. Ст. 22, 8⁰. Ціна 20 сот.

Із судейської практики. Подав Ів. Чернявський. (Відб. з Час. правн. і екон. Т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 14, 8⁰. Ціна 10 сот.

Причинки до правничої термінології. Написав Григорій Зацерковний. (Відбитка з Час. правн. і екон. Т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Науков. Тов. ім. Шевченка. Ст. 7, 8⁰. Ціна 5 сот.

Звичаєве право — а соціальні звязки. Причинки до поясненя §. 10 австр. кн. зак. ц., написав др. Станіслав Дністрянський. (Від-

битка в Час. правн. і екон. Т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 42, 8°. Ціна 40 сот.

Usus fructus nominis. Написав Юліян Заяц. (Відб. в Час. правн. і екон. Т. IV і V). У Львові, 1903. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 18, 8°. Ціна 15 сот.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

ВИДАЄ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Виходить 1 дня кожного місяця ст. ст. книжками
коло 10 аркушів великої вісімки.

Редакційний комітет:

Володимир Гнатюк, Михайло Грушевський,
др. Іван Франко.

За редакцію відповідає: Володимир Гнатюк.

Редакція і адміністрація: у Львові, ул. Чарнецького ч. 26.
Число телефону 624.

Передплата, платна у Львові, виносить:

В Австрії з пересилкою на чверть року: 5 корон; на першу чверть року передплата не приймається.

В Австрії з пересилкою на пів року 10 корон, на цілий рік 16 корон.

В інших державах по обчисленню пересилки.

Нові передплатники на 1899—1902 р. дістають усі книжки, почавши від 1-ої. 1-ого річника (1898) перші чотири книжки вичерпані; за ціну 12 корон (6 руб.) можна дістати кн. 5—12, з додатком початків статей, що їх продовження містяться в цих книжках.

Поодинокі книжки коштують 2 кор.

З двох перших здекомплетованих річників продають ся поодинокі книжки по 40 сот.

Річна передплата може бути оплачена в трьох ратах: 3 січня н. ст. 6 кор., 3 цвітня н. ст. 6 кор., 3 серпня н. ст. 4 кор.

Книжки висилають ся раз на місяць; хто надсилає передплату по виході «книжки, дістає належні книжки при найближшій розсилці.

Всякі в плати для Наукового Товариства імені Шевченка приймає за поштовим «Книгарня Київської Старини» (Київ, Безаковська, 14). З усіма рекламациями належить звертати ся просто до Наукового Товариства.

В КНИГАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

у Львові (ул. Чарнецького ч. 26, у власнім домі)

можна набути ось які видання, що доторкають ся етнографії:

Верхратський Іван , Знадоби для пізнання угро-руських говорів, т. 1—2 по	2:00	к.
Гнатюк Володимир , Словацький опришок Яношик в народній поезії	0:50	"
" " Русини Пряшівської єпархії і їх говори	0:70	"
" " Hungaro-Ruthenica	0:20	"
" " Хітарські легенди	0:35	"
" " Словаки чи Русини	0:80	"
" " Пісенні новотвори	0:50	"
" " Угороруські духовні вірші	2:50	"
М. Грушевський , Розвідки й матеріяли до історії України-Руси т. II. містить між иньшим пісні з поч. XVIII в.	2:00	"
Етнографічний Збірник , т. I. Містить:		
М. Крамаренко, Різдвяні св'ятки на Чорномор'ї.		
О. Роздольський, Галицькі народні казки в Берліні лов. Бродського.		
О. Шимченко, Українські людські вигадки.		
Програма до збирання відомостей про українсько-руський край і нарід, уложена членами Наук. Тов. ім. Шевченка	3:00	"
Етнографічний Збірник , т. II. Містить:		
В. Гнатюк, Лірники, лірницькі пісні, молитви, слова і т. и. з пов. Буцацького.		
Ю. Жаткович, Замітки етнографічні з Угорської Руси.		
Митрофан Дикар'єв, Чорноморські народні казки й анекдоти	3:00	к.
Етнографічний Збірник , т. III і IV. Містить:		
В. Гнатюк, Етнограф. матеріяли з Угорської Руси (Легенди, Новелі, Казки, Байки, Оповідання про історичні особи, Анекдоти) том по	3:00	"
Етнографічний Збірник , т. V. Містить:		
М. Дикар'єв, Народня гутірка з поводу коронації. — М. Єндик, Із народньої пам'яті про панщину. Гуцульські примівки (ріжних записувачів). — Ф. Колесса, Людові віровання на Підгір'ю в с. Ходовичах, Стрийського пов. — І. Франко, Людові вірування на Підгір'ю (доповнене до попередньої статі). — Р. Кайндль, Фольклорні матеріяли і иньші дрібніші статі	4:00	"
Етнографічний Збірник , т. VI. Містить:		
В. Гнатюк, Галицько-руські анекдоти	4:00	"
Етнографічний Збірник , т. VII. Містить: О. Роздольський, Галицькі народні казки	2:00	"
Етнографічний Збірник , т. VIII. Містить: О. Роздольський, Галицькі на- родні новелі	2:00	"
Етнографічний Збірник , т. IX. Містить: В. Гнатюк, Етнографічні ма- теріяли з Угорської Руси. Т. III. (1. Матеріяли записані в ком. Земплин, Шарош, Спіш. II. Пісні записані в Бачці)	3:00	"

Етнографічний Збірник, т. X. Містить: Галицько-руські народні приповідки. Зібрав, упорядкував і пояснив др. Ів. Франко. Вип. I. (А—Відати)	3-00 к.
Етнографічний Збірник, т. XI. Містить: Галицько-руські народні пісні з мелодіями. Зібрав др. І. Колесса	6-00 „
Етнографічний Збірник, т. XII—XIII. Містить: В. Гнатюк, Галицько-руські народні легенди I—II	3-00 „
Етнологічні матеріали, (з ілюстраціями) т. I. Містить: Хв. Вовк, Передісторичні знахідки на Кирилівській улиці в Києві — Хв. Вовк, Українське рибальство в Добружжі. — М. Могильченко, Гончарство в с. Олешні у Чернігівщині. — В. Гнатюк, Кушнірство у Галичині. — М. Могильченко, Будівля в Чернігівщині. — В. Гнатюк, Народна пожива і спосіб її приправи у Галичині. — О. Гриша, Весілля у Гадяцькому повіті у Полтавщині. — М. О. Максимович, Сороміцькі весільні пісні. — М. Кордуба, Писанки на Галицькій Волині. — Хв. Вовк, Палеолітичні знахідки на Кирилівській улиці у Києві. — Звістки і програми до науково-етнографічних розвідок	8-00 к.
Етнологічні матеріали, т. II. Містить: Волод. Шухевич, Гуцульщина, ч. I. (з ілюстраціями)	4-00 „
Етнологічні матеріали, т. III. Містить: Хв. Вовк, Знахідки у могилах між Веремем і Стретівкою і біля Трипілля. — В. Гнатюк, Ткацтво у східній Галичині. — А. Веретельник, Рубане і виготовлюване дерева. — М. Зубрицький, Народний календар. — В. Жите на віру у сибірських селян. — П. Литвинова-Бартош, Весільні обряди і звичаї в Чернігівщині. — Хв. Вовк, Звістки і листи. — М. Дикарєв, Програма до збирання відомостей про громади і збірки сільської молоді	4-00 к.
Етнологічні матеріали, т. IV. Містить: В. Шухевич, Гуцульщина, ч. II (з ілюстраціями)	6-00 „
Етнологічні матеріали, т. V. Містить: В. Шухевич, Гуцульщина, ч. III. (з ілюстраціями)	6-00 „
Зоря, письмо літературно-наукове р. III, V, VI по 6-00 к. VIII, IX, X і XI по 10-00 „ (містить між іншими етнографічні праці Д. Лепкого).	
Житє і Слово, вісник літератури, історії і фольклору, томи I—IV, разом	20-00 „
Руська історична бібліотека, т. XIX. В праці Ю. Целевича про опришків зібрано також значне число народніх переказів і оповідань про опришків.	3-60 „
Збірник історично-філософської секції, т. I—IV. — М. Грушевського Історія України-Руси (містить етнографічний огляд українсько-руської людности в найдавніші часи)	13-00 „
Збірник філологічної секції, т. II. Розвідки Мих. Драгоманова про українську народню словесність і письменство. Т. I. Містить: Україна в її словесности. — Про доконечність досліду народньої словесности в прикарпатській Русі. — Про науковий дослід русько-українських народніх пословиць. — Промова про М. А. Максимовича. — М. А. Максимович. Їго літературне і суспільне значіння. — Відгук лицарської поезії в руських народніх піснях. — До питання про сліди великоруського богатирського епосу на Україні (Лист до Ор. Ф. Мільєра). — Замітки про систематичне видане творів української народньої словесности. Учена — експедиція в західно-руську країну. — Матеріяли й уваги про українську народню словесність (I. Пісня про здобуте Азова. II. Стенька Разін — козак Гарасим. III. До справи про вертепну комедію на Україні. IV. Песоголовці в українській народній словесности). — Корделія-Замурза. Літературно-критичний уривок. — Дві українські інтермедії початку XVII ст. — Найстарші руські драматичні сцени. — Турецькі анекдоти в українській народній словесности	3-00 „
Збірник філологічної секції, т. III. Розвідки Мих. Драгоманова про українську народню словесність і письменство. Т. II. Містить: Байка Богдана Хмельницького. — Українські пісні про волю селян. — Два українські „фабля“ та їх жерела. Нарис із історії загальної порів-	

няної літератури.— Шолудивий Буняка в українських народніх опові-
данях.— До оповідань про Шолудивого Буняка.— Українські народні
оповідання у французькій мові.— Іще про українські народні оповідання
у французькій мові.— Фатальна вдова (Карно-психологічна тема у
українській народній піснї).— Псоване українських народніх пісень.—
Показчик до тт. I і II. Друкарські похибки в тт. I і II. . . . . 3:00 к.

Збірник фільологічної секції, т. V. Містить: I. Верхратський, про го-
вор галицьких Лемків. Побіч граматичної розвідки про говор Лемків
подані тут також тексти лемківських народніх оповідань і пісень. . . 6:00 „

Зубрицький М. Тісні роки . . . . . 0:30 „

„ „ Про рекручину . . . . . 0:18 „

Клоустон, Народні казки і вигадки . . . . . 1:00 „

Левицький Нечуй І. Сьвітогляд українського народу. (Написано на основі
книги Аванасева „Поетическія воззрѣнія Славянъ на природу“) . . . 0:60 „

Миколасевич Я. Опис Каменецького повіту . . . . . 2:00 „

Огоновський Ом. Історія руської літератури, т. IV. (Житєписи і характе-
ристики українсько руських етнографів) . . . . . 2:00 „

Олехнович В. Раси Європи і їх історичні взаємини . . . . . 0:70 „

Охримович В. Останки комунізму у Бойків . . . . . 0:20 „

Руданський С. Твори (т. I—IV). Містять в собі багату збірку народніх
оповідань і анекдотів, перевіршованих талановитим поетом . . . 4:00 „

Студинський К. Лірники, студия. (Містять словар лїрницького жаргону) . . 0:40 „

Франко Ів. Жіноча неволя в народних піснях . . . . . 0:70 „

„ „ Коли ще звїрі говорили (байки для молодїжи) . . . . . 0:80 „

„ „ Абу Каземові капці, арабська казка (віршом) . . . . . 0:40 „

„ „ Коваль Бассім, арабська казка (віршом) . . . . . 1:80 „

„ „ Ваїлаам і Йоасаф, старохрист. роман . . . . . 4:00 „

„ „ Лис Микита (віршом) . . . . . 1:00 „

„ „ Наші коляди . . . . . 0:40 „

„ „ Лукян Кобилиця . . . . . 0:40 „

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ У ЛЬВОВІ

ул. Чарнецького ч. 26 вийшли досі отсі книжки й брошури:

	КОР.		КОР.
Адріян. Аграр. процес у Добростанах	1-00	Мартович Л. Нечитальник . . .	1-60
Барвінський В. Досліди з поля стат.	0-20	Масарик Т. Ідеали гуманности . . .	0-35
Бодянський О. Українські казки . . .	0-50	Мирий П. Лихі люди . . .	1-40
Боровиковський А. Маруся . . .	0-25	" Морозенко . . .	0-90
Брайтенах В. Біологія в XV в. . .	0-25	" Лови . . .	0-06
Будзинівський В. Хлопська посі- лість (2-40) . . .	2-00	" Лихий попутав . . .	0-40
Вовчок Марко. Народні оповідання, т. I. . . (1-60)	2-00	Мицкевич А. До галицьких приятелів	0-45
Воробкевич С. Над Прутом . . .	1-60	Мопасан Г. Дика пані . . .	1-30
Гавлічен-Боровський К. Вибір поезій	1-60	" Горлі . . .	1-30
Гайне Г. Подорож на Гарц . . .	1-20	Наумович В. Величина звід. світа	0-15
Гамсун К. Голод . . .	2-20	Олехнович В. Раси Європи . . .	0-70
Гауптман Г. Візник Геншель . . .	1-60	Оркан В. Скапаний світ . . .	1-00
Гіго В. Кльод Ге . . .	0-25	Понтопідан Г. Із хат . . .	1-40
Гоголь М. Вій . . .	0-40	Пулюй І. Непропаща сила . . .	0-20
Гомер (пер. Нішинськ.). Іліада, кн. I.	0-30	" Нові і перемінні звізди . . .	0-15
" " " " " 2.	0-35	Раковський І. Вік нашої землі . . .	0-10
" " " " " 3.	0-25	" Вулкани . . .	0-30
Грушевський М. Хмельницький і Хмельниччина . . .	0-20	Сеньобб Ш. Австрія в XIX ст. . .	0-80
— Бех-Аль-Джугур . . .	0-10	Сроковський К. Оповідання . . .	1-40
Горкий М. На дні життя . . .	0-70	Степняк С. Підземна Росія . . .	3-00
Гуцков К. Урієль Акоста . . .	1-40	Стефанік В. Дорога . . .	1-60
Данте Алігері. Пекло, п. I—X . . .	0-40	Стороженко О. Марко проклятий Оповідання, I . . .	1-40 0-20
Драгоманів М. Переписка, т. I. . .	1-80	Тен Г. Філософія штуки . . .	1-00
" Мик. I. Костомарів . . .	0-15	Терлецький О. Москвофіли й наро- довці . . .	0-30
" Два учителі . . .	0-40	Тимченко Е. Калевала (переклад)	3-00
Еґан Е. Руські селяни на Угорщині	0-25	Толстой А. Відроджене . . .	3-60
Енгельс Ф. Людвік Фаєрбах . . .	0-50	" Крайцерова соната . . .	0-90
" Початки родини . . .	1-50	" Смерть Івана Ілча . . .	0-55
Заревич Ф. Хлопська дитина . . .	1-80	Томашівський С. Київська козач- чина 1855 р.	0-10
Золя Е. Напад на млин . . .	0-20	Тургенєв І. Ася . . .	0-40
" Повінь . . .	0-30	Уайт Д. А. Розвій географ. поглядів	0-30
" Смерть Олівіс Бекайля . . .	0-25	" астроном. " . . .	0-45
Кавцкі К. Народність і її початки	0-60	Українка Л. Думи і мрії . . .	1-60
Катренко О. Пан Природа . . .	1-40	Фльобер Г. Іродіяда . . .	0-30
Квітка Г. Маруся . . .	0-50	Флямарион К. Про небо . . .	2-00
Кистяковська М. Іван Гус . . .	0-20	Франко І. Поеми . . .	1-60
Кобилянська О. Покора . . .	1-40	" Полуйка . . .	1-40
Кобринська Н. Дух часу . . .	1-60	" Коваль Бассім . . .	1-60
Ковалів С. Дезертир . . .	1-60	" Сім казок . . .	1-40
" Громадські промисловці	1-60	" Захар Беркут (1-60) . . .	1-20
" Риболови . . .	2-00	" Шевченко в пол. рев. легенді	0-40
Кониський О. Молодий вік М. Одінця	2-00	" Украдене щастє . . .	0-50
Короленко В. Судний день . . .	1-20	Чехов А. Каптанка . . .	0-15
" Ліс шумить . . .	0-20	Шекспір У. (пер. Куліша). Гамлет	1-80
Костомарів М. Пис. до ред. Колокола	0-20	" Приборкана гоструха . . .	1-40
Коцюбинський М. В путях шайтана	1-60	" Макбет . . .	1-60
" По людському . . .	2-00	" Коріолан . . .	1-80
" Посидинок . . .	2-00	" Юлій Цезар . . .	1-60
Кравченко В. Буденне житє . . .	2-00	" Антоній і Клеопатра . . .	1-80
Кримський А. Пальмове гілля (3-00)	2-00	" Багато галасу з нечевля	1-60
Куліш П. Орися . . .	0-06	" Ромео і Джульєта . . .	1-80
Курцій Руф. Філотас . . .	0-20	" Король Лір . . .	1-80
Левицький М. Умова для сел. спілок	0-20	" Міра за міру . . .	1-40
Лепкий Б. З життя . . .	1-20	Яцків М. В царстві сатани . . .	1-40
Лукаїнович Д. За Кадильну . . .	3-00	" Огні горять . . .	2-50
Люкіян. Юпітер у клопотах . . .	0-35	Єфремов С. Нац. питанє в Норвегії	0-30